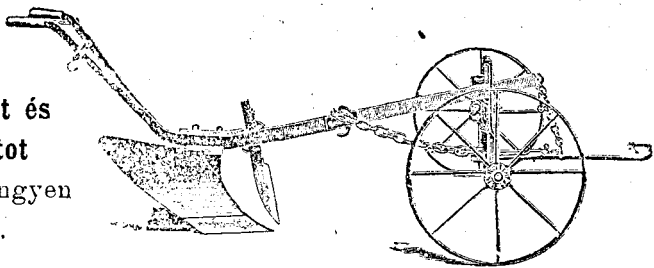

ERDÉLYI GAZDA

Minden gazda saját érdekében cselekszik, ha
a hírneves és csakis eredeti „Bächer-féle egytetemes
aczel-ekéket és váltó hegyi ekéket
vásárolja.

A Bächer-féle ekék úgy könnyű súly, biztos járás, mint tartósság tekintetében
minden más gyártmányt felülmúlnak és tökéletes munkateljesítés tekintetében kiválóak.

Árjegyzéket és
árajánlatot
készséggel ingyen
küldök.

Bächer Rudolf kizár. ekegyára raktára.

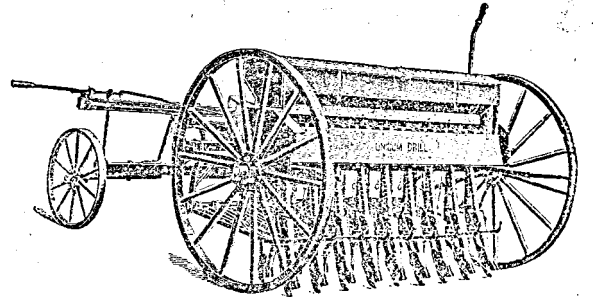
Magyarors. ági vezérképviselő: **SZÜCS ZSIGMOND**, Budapest, VI., Nagymező-utca 68. 1266

A Melichar-féle cs. és kir. szabadalmazott
„UNICUM DRILL“
(sik és hegyes talajnak)

sorvetőgép, úgy célszerű szerkezet, kevés vonóerősükséglet, pontos szabályozhatóság mint tartósság tekintetében valamennyi gyártmány között az első helyet foglalja el.

Erről tanuskodik azon körülmény, hogy az utóbbi 10 év óta 23,000 „Unicum Drill“ vetőgép van forgalomban.

Ábrás leírással és árjegyzékkel ingyen szolgál:

Mielőtt vetőgépet vásárol, érdeklődjék gazdaságainál az „UNICUM DRILL“ iránt.

Melichar Ferencz, csász. és kir. szabadalmazott vetőgépgyárának raktára.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
BUDAPEST, Váci-körút 63. szám
által a legutányabb árak mellett ajánlatnaki

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig,
Balmakmalozók, járgány-cséplőgépek, lóharc cséplők, tisztító-rosszák,
konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák,
„COLUMBIA-DRILL“ legjobb sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók,
szecskavágók, répvágók, kukorica-moraszók, darálók,
örös-malmok, egytetemes aczel-ekék, 2. és 3. vastu
ekék és minden egyéb gazdasági gépek.
Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

1242

ELSINGER M. J. ÉS FIAI
BUDAPEST,
IV., DEÁK FERENCZ-UTCA 3.

ALAPITVA 1831. Sűrűnyom: „ELSINGER BPEST, DEÁK-UTCA“. 46 KITÜNTETÉS

VIZMERT KIVÁLÓ MINŐSÉGBEN.

KAZAL, GEP, KOCSI, MAGGYÜJTŐ- ÉS REPCE-PONYVAK.

ZSAKOK Tarpulin, Rovátkás Drill, Vászón-kender varrással és varras nélkül

(LEGOLCSÓBB MEGHISZETHATÓ PRIVÁGÁRLÁSI FORRÁS
VIZMERT BÁTÁK, EBOKÓPENYÉK, VIHARGALLÉROK

Beocsini Cémentgyári Unió

— Redlich, Ohrenstein és Spitzer. —

Az 1896. évi ezredéves orsz. kiállítás
egyedüli diszoklevél cémentgyártásért
és számos más kiállításon első díjak.

Gyárak:

BEOCSINBAN

Szerémmegye

Pétervárad mellett.

Iroda:

BUDAPEST,

V. kerület,

Alkotmány-utca 10.

— ÉVI GYÁRTÁSI KÉPESSÉG: —

800,000 mm. portlandcément, 800,000 mm. románcément.

Ajánlja Magyarországon, Ausztriában és a keleti dunatartományokban a legnagyobb és legkényesebb építkezéseknél kitűnő sikerrel kipróbált gyártmányait, akármely — vasuti vagy hajóállomásra szállítva: —

Gyorsan vagy lassan kötő román-cémentet és mesterséges portland-cémentet, valamint homlokzat-diszítésnek és öntvényeknek nagyon alkalmas cémentet, szép és egyenletes színben.

— JÓTÁLLÁS: —

A normallaknál 50%-al nagyobb húzási és nyomási szilárdságért.

Egyenlő súlyú zsákok és hordók.

1022.

Megjelent! Megjelent!

Az egész continensen nagy szenzációt keltett felolvasás szövege, amelyet **Hairie Ben-Aïad** hercegnő Budapesten az Uránia színházban tartott: „**A török nő élete a társaságban és a háremben**“ címen.

A szép hercegnő saját tapasztalataiból, oly képét adja ezen, európai szem előtt tilos dolognak, hogy úgy a felolvasása, melyet Bécsben a censura éle miatt egyes részében törölt, mint a könyv is, a melyet teljesen, a törlések nélkül adtam ki, bizonyára a kellő számú olvasóra fog találni.

A könyv ugyancsak német nyelven is kapható. Ára mindegyiknek 1.20—1.30 kor. ellenében franco expedíalom.

Szilágyi Béla

könyvkereskedésében BUDAPEST, VI., Károly-körút 26.

1251

MIKROSOL

a legjobb
és leghatásosabb szer

fagomba, falmállás,

nyálka és penészgomba,

valamint ezek okozta nedvesség és dohos levegő ellen. **Szagtalan, nem maró, nem fest.**

Uradalmak, gazdaságok, földbirtokosok, szeszgyárak körében a legjobban bevált. — Kitűnő bizonylatok.

Egyedüli gyárosai: Festékgyárak:

Lutz Ede és Társa, Pozsony.

1036. II.

GANZ és TÁRSA

vasöntő és gépgyár részvénytársaság

• LEOBESDORF. • BUDAPEST. • RATIBOR. •

Városi üzlet: BUDAPEST, Ferencziek-tere 2.

Ajánlja:

Hengerszékeit (Mechwart szabadalma) darálás-, felbontás-, kiörlés- és simára őrléshez, önműködő lisztkeverő gépeit, hámozó-, koptató- és egyéb malomgépeit, mint felvonókat, szitákat, szállítócsigákat, zsákfelvonókat, detachurók- és egész malomberendezéseket.

Turbinákat, forgó ekéket gőz-, petroleum- és electromos hajtással.

Elektromos világítási és erőátviteli telepeket. Mindennemű kéregöntvénynt.

Bánki rendszerű benzin és petroleum motorokat és locomobilokat.

Az 1900-ik párisi kiállításon 6 díjjal és 8 aranyéremmel kitüntetve. 1017

Röck István, Budapest

I. BUDAFOKI-ÚT,

gőzgép- gőzkazángyár, vas- és ércöntőde.

KÉSZIT

GOZGÉPEKET: fekvőket és állókat minden nagyságban, magasnyomású, compound- és triplexpanziós elrendeléssel; mint különlegességet szab. Röck féle szelepes vezényművel és gyorsanjáró gőzgépeket dynamogépek hajtására; hajógépeket. ■ ■ ■ ■

LOKOMOBILOKAT: kihúzható forr- és fűtőcsöves kazánal. ■ ■ ■

GŐZKAZÁNOKAT: forralós-, sima- és hullámlemez fűtőcsövekkel; mint különlegességet: szabadalmazott Bánó-féle biztonsági vízcsöves kazánokat. ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■

SZIVATTYUGÉPEKET: Worthington és más rendszerek. ■ ■

VIZMUTELEPEKET és csatornázásokat. ■ ■

GŐZMALOM berendezéseket a legújabb kivitelben.

TÉGLAGYÁRI BERENDEZÉSEKET. ■

TELJES HŰTOTELEPEKET ÉS JÉGGYÁRAKAT szabadalm. ammoniak rendszer szerint.

OLAJMALMI és olajgyártási berendezéseket. ■ ■

HYDRAULIKUS SAJTOKAT különböző célokra. ■ ■

BORSAJTOKAT, emeltyüs, — hidraulikus — vagy motorikus üzemmel. ■ ■ ■ ■

RÖCK ISTVÁN gép-kazángyára, vas- és ércöntődeje BUDAPEST.

1029

Gazdatiszti állást keres 38 éves, az algyógyi földműves iskolát jeles sikerrel végzett, 8 évi gyakorlattal bíró egyén, aki állását azonnal is elfoglalhatja. Esetleg ideiglenes állást is elfoglal. Bővebbet **Tökés Lajosnál, Magyaróson** (Maros-Tordamegye) lehet megtudni.

Mótor-benzint

minden fajsúlyban és mindennemű motorhoz alkalmasat jutányosan szállít a

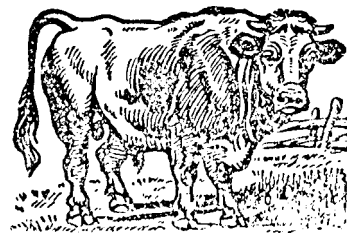
Kőolajfinomító-gyár Részv.-társ.

brassói gyárából.

Megrendelések a brassói irodába intézendők.

Benzin adómentességére vonatkozó eljárást illetőleg, a kellő felvilágosítás ugyanott készséggel megadatik. 1351.

„Grand prix“-vel kitüntetve az 1900. évi párisi világiállításon.

KWIZDA

korneuburgi marhatáppora.

Étvágygerjesztő szer

LOVAK, SZARVASMARIHÁK és JUHOK részére.

50 év óta alkalmaztatik a legtöbb istállóban étvágy hiánya, rossz emésztés esetén, a tej megjavítására, a tehének tejszolgálmányának szaporítására.

Ára dobozonként 1.40 kor., féldobozonként 70 fillér.

Igazi csak az itt látható védjeggyel.

Ábrákkal ellátott árjegyzék ingyen és bérmentve.

Főraktár:

Kwisza Ferencz János

cs. és kir. osztrák-magyar, rom. kir. és bulg. fejj. udvari szállító, kerületi gyógyszerész, KORNEUBURGBAN, Bécs mellett.

1291. II.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK.
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET ÉS ERDÉLYRÉSZI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, PETŐFL-UTCA 7. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

Az előfizetéseket

kérjük megújítani!

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:	
A takarmányszükség elhárítása. <i>E.</i>	253
A XIV-ik kolozsvári tenyészállatkiállítás ta- nulságai. II.	354
A cserebogár pajor. II. <i>Barna Balázs.</i>	355
Tejporgyártás. <i>B. H.</i>	356
Rothhadt burgonya szeszgyári feldolgozása. <i>D. L. P.</i>	356
Vegyes közlemények:	
A vetések állása.	357
Értesítések	

Ajánlok:

muharmagot,
tarlórépamagot,
csibehurt,
paprikakölest,
pohánkát,
mustármagot.

Veszek:

biborheremagot és
tavaszi repcét

MAUTHNER ÖDÖN

cs. és kir. udvari magkereskedése

BUDAPESTEN, VII. ROTTENBILLER-U. 33.

A takarmányszükség elhárítása.

Tallian Béla földmivelésügyi miniszter bölcs belátással és gyors kézzel igyekszik segíteni a gazdáknak, akiket a tavaszi szárazság nemcsak az emberi táplálkozásra alkalmas termények alacsony hozamaival, hanem a silánynak mutatózó takarmányszükséggel is nagyon kedvezőtlen helyzetbe fog juttatni.

Vannak eszközök, melyekkel maga a gazda is segíthet a takarmányszükségen és ilyenek a tarlóba vethető növények, mint tarlórépa, mohar, köles, stb. elvetése, vannak viszont eszközök, melyeket a földmivelésügyi kormány adhat a gazdák kezébe s ilyen eszközök egyike az, hogy az erdők legeltetésre és lombtakarmánygyűjtésre való alkalmassága a takarmányhiány pótlására legyen fölhasználható. Erre vonatkozóan a földmivelésügyi miniszter az alábbi két rendeletet adta ki a közigazgatási bizottságokhoz:

I. A jelenleg országszerte uralkodó nagy szárazságra s az ezáltal előidéztet legelőhiányra való tekintettel az állami kezelés alatt álló erdők birtokosai közül előreláthatólag többen fognak olyan erdőterületek kivételes legeltetésének megengedését folyamodni, amely területek az érvényben levő erdőgazdasági tervek rendelkezései szerint tilalom alatt tartandók (pl. a marha szája alól még teljesen ki nem nőtt fiatalosok; előtilalom alatt álló erdőrészek; mesterséges erdősítésre előírt területek; még be nem erdősített vágás-területek; fiatalosok között levő beerdősítésre előírt tisztások stb.)

Erre való tekintettel felhívom a közigazgatási erdészeti bizottságot, hogy az állami kezelés alatt álló erdők birtokosainak a szóban levő rendkívüli legeltetés engedélyezésére irányuló s a közigazgatási erdészeti bizottsághoz beérkező kéréseire esetről-esetre elnöki úton kérje ki a magyar királyi állami erdőhivatal véleményét, s ha a legeltetést a magyar királyi állami erdőhivatal olyannak találja, hogy az erdők helyre nem hozható károsításaitól nem kell tartani, a legeltetésre az engedélyeket a szükséges feltételek és óvórendszabályok kikötése mellett az ideai rendkívüli szárazság tartamára saját hatáskörében elnöki úton késelem nélkül adja meg s erről az érdekelt erdőbirtosokat, valamint a kir. állami erdőhivatalt a legrövidebb úton haladéktalanul értesitse.

Az elnöki engedélyt pedig a legközelebbi ülésén vegye szabályszerű tárgyalás alá s an-

nak utólagos jóváhagyása iránt tegyen hozzáam előterjesztést.

II. Miután az ideai tartós szárazság által veszélyeztetett állattenyésztési érdekek szempontjából szükségesnek mutatkozik, hogy az ország legnagyobb részében beállott takarmányhiány a megengedhetőség határáig az erdők termékeiből is pótolassék, a f. évi 60.599/I. 13. b. szám alatt kiadott körrendeletem kapcsán és annak kiegészítésével felhatalmazom a bizottságot, hogy a törvényhatóság területén levő összes, tehát nemcsak az állami kezelés alatt álló erdők birtokosainak ez iránt előterjesztett kérelmére — a királyi erdőfelügyelő szakvéleményének meghallgatása után — mindenütt, ahol ezáltal az erdők fentartása és okszerű kezelése veszélyeztetve nincsen, az ideai szárazság tartamára a következő rendkívüli használatokat elnöki úton késelem nélkül engedélyezze:

1. Mindazon erdei tisztások, melyek ez ideig még beerdősítve nem lettek, de az érvényben levő üzemtervek szerint a folyó évben beerdősítésre előirattak, a folyó évben még kaszálhatók, illetve legeltethetők és beerdősítésük a jövő 1905. évre elhalasztható.

2. A már beerdősített tisztások és vágsterületek ideai fűtermésének takarmányi célokra való felhasználása a birtokosoknak oly kikötéssel engedélyezhető, hogy a fűszedés csak sarlóval s akként gyakorolható, hogy a csemétek meg ne sértsenek.

3. Ott, ahol a lombtakarmány szedése ez ideig is szokásban volt, s ahol a birtokosok elegendő biztosítékot nyújtanak arra nézve, hogy a takarmánygyűjtésre adott engedéllyel visszaélni nem fognak, a birtokosok felhatalmazhatók arra, hogy az előzetesen meghatározandó helyeken és mennyiségben lombtakarmányt termeljenek.

A lombtakarmány termelése azonban csak igen jó, vagy teljes zárlattal bíró olyan helyeken engedhető meg, hol a megritkított erdőnek két éven belül való záródása bizonyos remélhető; a csucshajtások azonban itt is megkímélendők.

Oly helyeken, hol értékesebb fánemek közé kevésbé értékes és lombtakarmány előállítására alkalmas fák vegyültek (például a fenyvesek közt előforduló kecskefűz), ezek levághatók és lombtakarmányszedésre egészben felhasználhatók.

4. Felhatalmazhatók továbbá az erdőbirtokosok úgy az előtilalom alatt álló összes, mint az utótilalom alatt álló mindazon vágsterületek legeltetésére, melyek a marha szája alól már kinőttek s illetve, melyekben a marha már nem okozhat olyan károkat, hogy ezek miatt az erdő záródásának elmaradásától tartani lehetne.

5. Épp úgy a legeltetés alá bocsáthatók

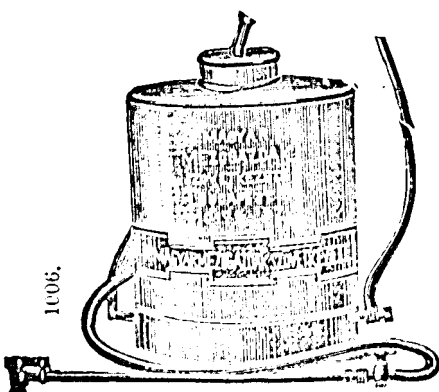
Rézgálic, sublimált kénpor, dr. Aschenbrandt-féle bordói- és rézkénpor, raffiaháncs, juttafonál, metszőollók, ojtókések és ojtógummi-szalagok beszerzése végett forduljunk a

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETÉHEZ

BUDAPEST, V. ALKOTMÁNY-UTCA 31. SZÁM / / / / / / / /

hol a szövetség cégével és védjegyével ellátott legjobb szerkezetű, hazai gyártmányú permetező is beszerezhető.

Ara cégdugattyú tárcsatokkal 34 kor., B. jegyű öntött vasdugattyú tárcsatokkal 28 kor.

azok a begyomosodott régi vágásterületek, melyeknek beerdősítése vagy természetes úton való felújítása sikerrel nem járt, s melyek ennélfogva egész kiterjedésükben úgy is újból mesterséges úton beerdősítendők lesznek.

Az ezen felhatalmazás alapján elnöki uton megadott engedélyről az érdekelt erdőbirtokosok, valamint a kir. erdőfelügyelőség és az állami kezelés alatt álló erdőterületekre vonatkozólag a m. kir. állami erdőhivatal sürgősen értesítendők.

A megtett intézkedések a bizottság legközelebbi ülésén szabályszerűen letárgyalandók s a hozott határozatok utólagos jóváhagyás végett hozzám felterjesztendők.

Ezek a rendeletek kétségkívül különösen az erdélyi kisgazdáknak lesznek hasznosak, mert nálunk sok az erdőség. De hogy ez a haszon valóban osztályrészükül jusson, azt kívánjuk, hogy a közigazgatási bizottságok ne csak ezen rendeletek szövegét tudassák a községi előljáróságokkal, hanem szólítsák is föl azokat, hogy a kisgazdákkal értesék meg ezen rendeleti intézkedéseket és szólítsák föl a kisgazdákat arra, hogy igénybe is vegyék ezen hasznos intézkedést.

A gazdasági egyesületeknek is meg kell mozdulniok és akár az ezen célra talán elnyerhető államsegélyből, akár saját erejükből előadásokat kell tartaniok a kisgazdáknak részben ezen rendeletek megősmertetése céljából, részben pedig a takarmányszükséget pótolható tarló- és egyéb növények termelésének megősmertetése és a termelésre való buzdítás céljából.

Óriási érdek az, hogy a szárazság okozta takarmányszükség lehetőleg enyhítettessék és azért gyorsan, fáradságot és áldozatot nem kímélve kell eljárniok azoknak, akik a kisgazdák vezetésére hivatvák.

É.

A XIV-ik kolozsvári tenyészállatkiállítás tanulságai.

II.

Mint a fentiekből is látható, a kiállítás iránt meg volt az érdeklődés a gazdaközönség körében és ehhez az érdeklődéshez igazodott a rendező bizottság is. Már az osztályok keretei és az egyes osztályokba osztott jutalomdíjak nagysága is mutatják, hogy nagyobb-szerű és a viszonyok által követelt méretekben bővített kiállításra számítottunk, melynek a mezőgazdaság minden ágazatára kiható tanulságai legyenek.

Hogy a méretek milyenek voltak, a következő adatokból is látható:

1. Ló osztályban . . .	22 kiállító	54 db.
2. Szarvasmarha oszt. . .	56	254
3. Juh osztályban . . .	12	167
4. Sertés . . .	14	152
2. Baromfi . . .	84	958
állatot, azaz összesen . . .	189	1585

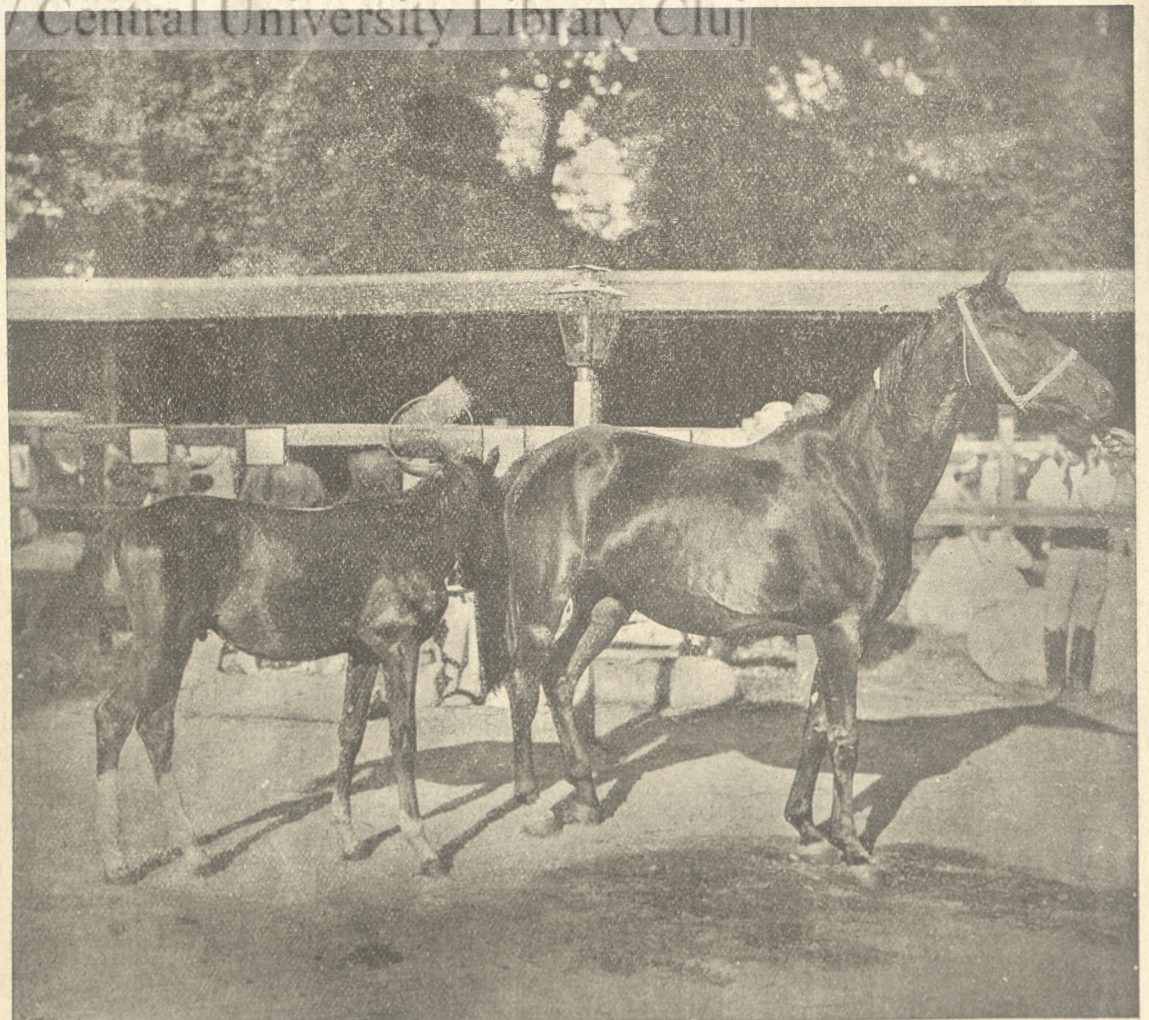
állatot mutatott be.

A külön rendezett fogatversenyre nyolc tulajdonos 14 lóval jelent meg, a gazdasági gép- és eszközképzés pedig úgy gazdagságával, mint a kiállított gépek és eszközök változatosságával minden eddigi erdélyrészi ilyenmű kiállítást felül múlt.

A rendező-bizottság fáradozásait tehát a szó igazi értelmében kiváló siker koronázta, melynek végeredménye gazdáink és általában

SZAPPANYOS TESTVÉREK I. ARANYDIJAT NYERT 13 ÉVES, VILÁGOSPEJ FÉLVÉR KANCÁJA.

SZAPPANYOS TESTVÉREK II. ARANYDIJAT NYERT 11 ÉVES, SÖTÉPPEJ FÉLVÉR KANCÁJA.

Teljes
MENYASSZONYI KELENGYE
minden ár és kivitelben
kapható.

Sárga Kristóf
fehérenmű, vászon és szőnyeg nagy raktára
Kolozsvárt, Deák Ferencz-u. 3.

Minden fajtájú Szőnyeg, Linoleum,
Cocos és amerikai önműködő ablak-
roletták

!!! Sajt-vászon kapható !!!
1 méter 70 fillér !!!

a mi mezőgazdaságunk viszonyainak előnyére szolgáló tanulságokban van. Hogy az előzmények után, vagyis az előző tizenhárom kiállítás után mik lehetnek ezek a tanulságok, azt az alábbiakban foglalom össze:

Mindenekelőtt megemlítem, hogy a XIV. erdélyrészi tenyészállatkiállítás szeptember hó 5-én kedvező szép verőfényes napon nyitott meg. A megnyitáskor hazarészünk birtokos osztálya olyan arányban volt képviselve, amilyen arányban az előző kiállításokon soha.

A kiállítást minden nagyobb ünnepélyesség nélkül báró *Jósika* Gábor tömör és szakszerű beszéddel nyitotta meg, mely után a bíráló-bizottságok nyomban megalakultak és működésüket megkezdték.

A lóosztály három főcsoportba volt bontva és pedig:

- a) a ménesbeli lovak,
- b) a gazdasági lovak és
- c) a négy éven felüli háti vagy hámos kancák csoportjába.

Lókiállításunk képét már az előbbi kiállításokról közreadott leírásokban meglehetősen megrajzoltam és rámutattam lótenyésztésünk ama nagy hiányosságaira is, melyek miatt ennél a tenyészágnál az óhajtott haladás nem éretett el minden vonalon.

Különösnek tetszik ma is, de később még feltűnőbb lesz az a jelenség, hogy ebben a korszakban, amikor úgy hivatalos részről, mint társadalmi téren és éppen a kiállítási szakosztály részéről is évek hosszú során annyi okszerű intézkedés történt a lótenyésztés fellendítésére, a népies tenyésztés csaknem szemmel láthatólag hanyatlott.

Hanyatlott pedig fokozatosan és hanyatló ma is ellenállhatatlanul. Az E. G. hasábjain és más helyen is alkalmasszerűen többször rámutattam erre a jelenségre, illetékes tényezők előtt szóval is sokszor elmondtam észleleteimről nézeteimet s egyben-másban rá is mutattam azon teendőkre, melyek által nézetem szerint megakasztható lett volna ez a folyamat; de mindezeknek eredménye nem lett. Most, mikor a kiállítás tanulságainak ismertetését tűztem ki feladatombul, nem akarok emellett az ügy mellett anélkül elhaladni, hogy egy pillantást ne vessék rá és pedig annál is inkább, mert hazarészünk egyes területein — a székely vármegyékben — olyan állami akció van folyamatban, melynek keretében a népies lótenyésztés fellendítése is előkelő helyet foglal el.

Ezt az akciót, mint tudjuk, a m. kir. földművelésügyi miniszterium székelyföldi kirendeltsége vezeti és éppen a kirendeltség terjedelmes és részletes munkaprogrammjából látom, hogy ezen a téren felismerte mindazon hiányokat, amelyek tényleg léteznek s amelyekre előzőleg velem együtt többen is rá mutattak. A fennálló hiányok és azok előidézõ okai tehát most már teljesen ismeretesek, csak a módot kell megtalálni arra nézve, hogy miként lennének ezek megszüntethetők vagyis, hogy az erdélyi részekben miként lehetne a népies lótenyésztést a fejlődés és haladás útjára vezetni.

Ismervén a székely kirendeltség ide vonatkozó javaslatait, arra nézve csak annyit jegyzek itt meg, hogy miután azok a bajok és hiányok, amelyek a Székelyföldön idevonatkozólag fennállanak, hazarészünk minden részében meg vannak, sőt egyes részeiben még fokozottabb mértékben mint az úgynevezett

Székelyföldön: az a mód, amelyet e bajok megszüntetésére a kirendeltség javasol, kiterjesztendő lenne az erdélyi részek minden tájékára. Ámde ennek gondolatomban szerintem nagy és pedig igen nagy akadálya van. Az ajánlott módzatok ugyanis felettébb sok pénzbe kerülnének nézetem szerint anélkül, hogy a magántevékenységet — ami pedig minden ilyen akciónál főfontosságú feladat — fokoznák, vagy olyan módon befolyásolnák, hogy az belátható időn belül a maga lábára állva, a kijelölt úton a maga erejéből tovább haladni tudna.

Ez azonban csak az én egyéni nézetem, melylyel csupán azért állok itt elő, hogy lótenyésztő birtokosaink, ménes tulajdonosaink és a kiállításokat rendező bizottságok figyelmét ismételve ide irányítsam, hogy vegyék pártfogásukba a népies lótenyésztés ügyét és lehetőleg olyan irány felé tereljék a kisteenyésztőt, ahol a saját erejéből is mozoghat és minden különösebb anyagi támogatás nélkül is tud haladni.

A lótenyésztésnek két feltétele van. Megfelelő értelem és megfelelő forgatóke.

A kettő közül a kisteenyésztőre nézve az első sokkal fontosabb, mint a második. A tőke az ő kezében csak akkor ér valamit, ha értelem is van mellette, míg ellenben megfelelő értelemmel a tőke hiányán sokszor túl teszi magát a kiscgazda.

Ezért hangoztattam és sürgettem én sokszor a községenkénti lódijazásokat, persze mindenkor hozzáértettem a részre hajlatlan oktató bírálatot is, mely nélkül a kiállítások és állatdijazások szerintem csak üres parádék és pénzosztogatások. És itt, ezen a téren vélném én a székely kirendeltség akciójának sikereit is legbiztosabban és legolcsóbban biztosíthatni, de csak úgy, ha arra termett és jól képzett szakemberekkel indulna az alkotó munkára és ha a munkálkodása rendjén nem az egyént, hanem az igazi eredményes munkát jutalmazná és ezt nyilvánosan szakszerű előadás kíséretében községenként indokolná, hirdetné.

A népet minden munkájában okszerű eljárásra kell serkenteni és tanítani és csak akkor kell neki anyagi segítséget nyújtani, a mikor már ilyen munkában verejtékezik s láthatólag a tőke hiánya miatt késnek sikerei.

Nálunk most a népies lótenyésztés ügye ettől a ponttól messze van. Tudatlanság és nemtörődömség tapasztalható e körül hazaszerte s a mig ez a hangulat meg nem változik vagy az arra hivatottak által megváltoztatására sikeres lépések nem történnek, haladásról alig lehet szó.

Másképpen állunk a ménesbeli tenyésztésekkel, melyeknek kezelése körül hovatovább nagyobb szakértelmet látunk érvényesülni.

Ennek híu képét mutatták a mi kiállításaink és örvendetesen láttuk ezt utolsó kiállításunkon is.

A kiállított ménesbeli csikóskancák kivétel nélkül angol félvérek voltak, azzal a jellegzetes tömörséggel, szép tiszta nagy szemekkel, száraz finom metszésű fejfel és mély dongás mellkassal, mely az erdélyrészi lovakat egyébként is jellegzi.

Kivált ezek közül a *Szappanyos testverek* két csikós kancája. Mind a kettő Pirát utód és olyan kitűnő formával, testalakulással bírnak, hogy az egyik az I-ső (250 kor.), a másik

a II-ik (200 kor.) aranydíjat vitte el. — Lásd 56. és 57-ik ábrát.

Dijazva lettek még ebben a csoportban br. *Bánffy* Albert csikós kancái és gr. *Teleki* László Gyula üggető kancája.

Ménésből összeállított csoportok nem voltak kiállítva és így kancá-anyagunk minőségéről csak a bemutatott egyes példányok után alkothattuk meg nézeteinket.

(Folytatjuk.)

A cserebogár pajor.

II.

Nagy vonásokban ismertetem a háromféle cserebogarat, amelyeknek egyik fejlődési alakja csapás számba menő károkat okozhat ültetvényeinkben. Ezekon kívül az apróbb cserebogár-félék pajorjai is tesznek ugyan több-kevesebb kárt, de nem annyira, hogy a védekezés okadatolt volna.

Általában a pajorok kártétele nem csak abban áll, hogy p. o. a burgonya fészek gumóit megeszik, hanem mivel a megsértett gumók a talajban élő parazita gombák melegágyaivá lesznek, közvetve fontos okai a fertőzésnek s így a termés elpusztulásának.

A védekezést legjobb, ha a kifejlődött bogarak irtásával kezdjük, mivel így kitartó és szorgalmas munka mellett gyökerébe pusztítjuk el a veszedelmes ellenséget. Ne feledjük el, hogy minden megölt nősténnyel egy egész fejlődési periódusra 60—70 pajortól menekülünk meg, amelyek annak idején nagyon sok kellemetlenséget okoztak volna.

Sajnos, nálunk a nép nem látta még be a szükségességét ezzel az apró ellenségekkel való harcra, hogy tavasszal mindig el van rendelve a cserebogárirtás, nagyon kevés helyen, de talán sehol sem teszik azt meg. A gazda az ilyen irtási módot nevétségnek tartja, mert szerinte ha kettőt elpusztít, jön helyette négy onnan, ahol nem irtják. Ez nem egészen áll! A cserebogár alapjában véve igen lusta állat s nem igen szeret nagy területeket bejárni s a hol rajzott, rendszeresen irtunk, kicsi, 5—600 kh. holdnyi területen már szép eredményeket mutathatunk fel.

A cserebogarak kártételéről csak igen kevés embernek van fogalma s ha tudnák, milyen károkat okozhat, bizonyára fontos kérdésnek tartanák az ellene való védekezést is. Német és Franciaországban egész egyesületek működnek ilyen irányba rendkívüli kitartással igen szép eredménnyel.

A cserebogarak által előidézett károkat Franciaország egy megyéjében a pajorok által okozott, hivatalosan megállapított kár körülbelül 2 millió 800000 korona érték volt. A rákövetkező évben nagy gonddal fogtak az irtás nehéz és költséges munkájához s egy év alatt 1 milliárd és 1449 millió bogarat gyűjtöttek és pusztítottak el. Óriási munkavolt ez, mely a mi pénzünk szerint 64000 koronába került. Ez a kiadás azonban megtérült a haszonban, mert a következő években a bogár kártétele igen csekély volt s a rajzási évben nagyon csekély számmal jelentkeztek, ami fényesen igazolja a munka sikerét.

Számos ilyen példát lehetne felhozni, mindenik tanubizonyosága volna annak, hogy nekünk mezőgazdáknak egész más kérdezni

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás- király-tér, 7. sz. saját házában.

Betétkeket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olcsón számítól le.

Előleget ad értékpapírokra és kézi zálogra.

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztés kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.

Árúraktárai (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árukat és azokra előleget adnak. Ugyanott kölcsönzések is kaphatók.

Ugyanott a

The Gresham Életbiztosító Társaság Vezérügynöksége.

(1007.)

valónk van a cserebogártól, mint a népdal költőnek (ha annak kipusztították volna egy tábla répáját, bizonyára az is kíváncsibb lett volna arra, hogy irtsa ki őket, mint hogy „a babája szereti-e még?“), aki azt sem kérdezte »meddig él ő« mi arra vagyunk kíváncsiak, a cserebogár meddig él s az ő életét óhajtjuk lehetőleg megrövidíteni.

A közönséges és veresnyakú cserebogár irtása nem nehéz munka. Éjjel a fákra telepedett cserebogarak a hűvös levegőn megdermednek s jókor reggel a fa alá terített ponyvákra könnyen lerázhatók és összegyűjthetők zsákokba. A zsákokat aztán forró vízzel leöntve, megöljük a bogarakat. Friss állapotban tyúkoknak, különösen a pulykáknak és disznóknak kitűnő takarmány, de 3—4 nap alatt már megromlik, amikor aztán nem szabad takarmánynak felhasználni, hanem a compost közé keverjük, ahol elhorhadva, annak trágya értékét igen emelik. Így ott, ahol közel nagy erdők nincsenek, nagymennyiségű cserebogarat pusztíthatunk el.

Természetes ellenségei az éneklő madarak, melyek közül különösen a nagyobbak igen sokat elpusztítanak belőlük. Szükséges tehát hogy ezeket kiméljük s elszaporodásukat minden tőlünk telhető eszközzel előmozdítsuk. Természetébe rejlik az a mi népünknek, hogy a szeme elé kerülő madárfészket durva kézzel szétdulja, ezáltal helyrehozhatatlan károkat okozva. Ezt nem szabad megengedni. Már az iskolába rá kell szoktatni a gyermeket a madarak kimélzésére s ha a szép szó nem használ, még a szigorúbb büntetésektől sem szabad visszariadni. Az utóbbi évben kiadott miniszteri rendeletnek, mely a madarakat, melyek a mezőgazdaságra hasznosak, veszi a védelmébe, áldásos hatását bizonyára érezni fogjuk, ha az szigorúan végre lesz hajtva.

Ami az aratóbogár pusztítását illeti, az már nem ilyen könnyű munka. A fákról, ahol nappal vannak, nem rázhatók le, mert igen erősen kapaszkodnak. Amelyik vidéken nagyobb tömegekben fordul elő, jó, ha emelkedettebb helyen, dombtetőn, különösen a hol nagyobb területeken nincsen fa, ültetünk néhány túlelvélű fenyőt, amelyeknek vezérhajtását visszacsipjük. Így azok nem fognak magasra nőni. E fácskákon fogjuk nappal az aratóbogarakat találni, amint már említettem, egy nőstény körül 6—8 himet, amelyeket összegyűjtve, alkalmas módon elpusztítunk.

Szükséges ezenkívül, hogy a tulajdonképpen ellenségünket, a pajort is irtsuk. Sajnos, ez a mezőgazdának nem áll annyira a módjába, mint a kertésznek és szőlőbirtkosnak. Az a talajforgatás alkalmával a pajorokat összegyűjtheti s így legalább addig, míg ültetvénye megerősödik, megszabadul ellenségeitől.

Megkísérlették a pajorok irtását olyan módon is, hogy bizonyos betegségeket előidéző bakteriumokat oltottak egyesekbe, amelyek aztán fertőzik a többieket. Eredménye az egész eljárásnak a kötött talajon igen csekély, a homokon egyáltalán nem volt.

Ajánlják még a következő irtási módot is: A sorok közé arasznyi mély gödröt ásunk s a gödröket megtöltjük trágyával annyira, hogy a föld színéig 4—5 ujjnyi földréteggel betakarhassuk. A peterakó nőstények szívesen keresik fel ezeket a kis trágyacsomókat, petéiket ebbe rakva. Augusztusba a trágyát felszedjük s a benne levő pajorokat elpusztítjuk.

Sajnos, egyik sem mezőgazdának való munka. Nincs tehát más módunk, mint a ki-

fejlett bogarakat a fent ismertetett módon irtani s a természetes ellenségeket szaporítani.

A pajoroknak is meg van a maga ellensége s e hasznóhajtó. Fízetést nem kívánó szorgalmas munkásainkat kell szaporítanunk.

A gazdának egyik ilyen segítő társa a vakondok. Ez a kis földalatt bujkáló napszamos nagyon sokat tesz a mi érdekünkbe, a mit sajnos, a kapafokkal szoktak neki megfizetni. A mi népünknek különös passiója agyonverni minden apró állatot, ami a keze ügyébe kerül. Nem nézi, hasznos az vagy káros, sőt nem is tudja. A munkásoknak meg kell tiltani az oknélküli kegyetlenkedést s ha a tilalom nem elég, el kell bocsátani a szolgálatból. Igaz, hogy a kertbe a salátás ágyon is végig szánt, a rétet feldurja, de ezen könnyű segíteni. Tessék a rétet elboronálni s még használni fog s ami a salátát illeti, hiszen nem esik ki a világ feneke, ha egyszer pár fej saláta elpusztult.

Ilyen hasznot hajtó állatunk a vetési varjú. Csóka, szarka, amelyek csapatostól követik a szántó ekét, hogy a felszínre kerülő mindenféle rovarlácat s ezek között mint kiváló jó csemegét, a pajorokat is felfalatozzák. Természetesen nem szívesen keresnek fel bennünket akkor, ha e munkájukért a gyarkornok ur unaloműzésből lepufoztatja őket.

A fentiek szemelött tartásával sokat tehetünk saját érdekünkbe s feltétlenül hasznát fogjuk látni.

Barna Balázs.

A tejporgyártás.

A modern chemia és technika fejlődése napról-napra revolucionálja a meglévő állapotot, ipart és mezőgazdaságot, új találmányok értékesítése régiek javítása napirenden vannak. Különösen nagy haladást észlelhetünk a táp és élvezeti szerek előállításánál egyszerűsítésén; mindig abból a szempontból indulnak ki, hogy a lényeges tápanyagot hozzák forgalomba, az u. n. balasztanyagot kiküszöböljék. Nagy fontossággal bír ez különösen könnyen romló anyagok szállításánál, a hol éppen a balasztanyag idezi elő az esetleges megromlást. Nagy jelentősége van ennek az u. n. koncentrálnak a tej értékesítésénél. Itt a balasztanyag a víz, mely a szállítási költségeket fokozza, kellemetlen a nagy tömegek kezelése is, amellet igen nagy tisztaságot kíván meg. Az első ilyféle irreeliminációt megtaláljuk az u. n. kondenz-tejben. De ennek megvan az a hátránya, hogy a vízzel való higításnál nem adja meg a teljes tej karakterét. Azért nagy fontossággal bír a *Hatmaker*-féle legújabb amerikai találmánya. Erről alábbiakban röviden beszámolunk.

Legalább száz éve annak, hogy a chemikusok avval foglalkoznak, miképpen lehetne oly tejpört előállítani, hogy kellő mennyiségű vízzel keverve könnyen tejjé változzék. Sajnos azonban a kísérletek mind negatívak maradtak, mivel akár vacuumban vagy anélkül beszárított tej nem volt többé-kevésbé oldatba vihető. A fehérjék hosszabb főzés után nem oldódnak többé, azonkívül nagyon nehezen emészthetők. Amerikában volt fenntartva, hogy e kérdést egy csapással megoldja, még pedig oly egyszerűen és alaposan, hogy csodálkozunk azon, miért kellett ezen eljárásra oly hosszú ideig várni; igazi Kolombus toját e felfedezés.

Hatmaker gépe két egymás ellen forgó hengerekből áll. Ezen hengerek gőzzel 120°C felhevítetnek. A tej finom eloszlásban a hengerre jut, de nem tud a hengerre rátapadni, mivel a

tej és henger között a Leidenfrost tünemény értelmében gőzileg keletkezik. Abban a pillanatban, a mikor a tej a két henger között átmegegy, rögtön meg lesz szárítva és igen finom hártya alakjában hagyja el a gépet. Ezt megörlik és egész fehér port képez, mely vízben könnyen oldódik. Az eljárás lényege tehát a hirtelen szárítás, s ekkor a tej nem fő fel, dacára annak, hogy 100°-on felül van hevítve. A fehérjék teljesen változatlanok és ép úgy emészthetők, mint magában a tejben; a termék teljesen steril vagyis csiramentes és eltartható.

Mily nagy fontossága van e találmánynak. azt abból láthatjuk, hogy az első gép csak 1903. április havában állították fel, azóta néhány ezer gép van működésben úgy Amerikában, mint Európában. A kereslet tejpör után óriási és épp oly arányban csökken a kondenzteje.

B. M.

Rothadt burgonya szeszgyári feldolgozása.

Némely esztendőben a burgonya rothadása valóságos csapás a gazdára. Ha pedig nedves időjárásakor az ily burgonya betakarítatik, nem használ sem a kiválasztás, sem a rendszeres elraktározás, hanem rögtön valamely úton-módon értékesítendő. Szeszgyárral bíró gazdaságok rögtön hozzálatnak ilyen burgonya feldolgozásához. Ily nedves rothadás azonban nemcsak a szeszértékesítésnél bír nagy befolyással, hanem a melléktakarmányozásnál is kellemetlen következményekkel jár. A szájs- és körömfájásról irt értekezésében *Christek W.* beszámol ily burgonya okozta betegségről.

Az óriási mennyiségben felszaporodott rothadt burgonya a szeszüzemben először került feldolgozás alá és nem sikerült a burgonyát *holt pontok* nélkül a henzében kigőzölni és ez által a keményítő nagy része nem tárodott fel. Hogy ily rossz feltárást meggátoljanak, a gőzölést úgy végezték, hogy kondenzvíz lefolyás nélkül erősen furó ventillek mellett az alsó ventilen keresztül egy órán át 3 atmoszféra nyomásnál gőzöltek, 3¹/₂ atmoszféránál pedig kifuvatták. A burgonya feltárása valóban nagyon jól sikerült, a miről az erjedés normális lefolyása és a szeszhozam tanuskodott.

Ezek az eredmények azonban csak hét nap múlva érettek el, a nyolcadik napon már a hizóknál és igás marháknál fellépett a szájs- és körömfájás; nyolc nappal később majdnem az egész marhaállomány a fertőző betegségnek esett áldozatul. Természetesen a kórok a burgonyában keresendő, mely az első 8 napon belül nagyon rosszul erjedt el.

A rothadásnál fellépő penészgombák nagy mennyiségű mérges anyagot produkálnak, különösen a mérges alkaloidát az u. n. solauint. Épp ezért dr. Kaszner azt ajánlja, hogy semmi körülmények között az oly rothadt burgonya fel nem dolgozandó, ott a hol a moslék takarmányozásul szolgál.

Jelen esetben a leghelyesebb lett volna ép, egészséges burgonyát feldolgozni, de a rothadt burgonya készlet még oly nagy volt, hogy annak feldolgozása nem volt kikerülhető. Mint fentebb említettük a nyersanyagot erősen gőzölték és a kifuvatás után, minthogy a cukrosításra nagyobb mennyiségű malátát nem használhattak, a rothadt burgonyából kikerült mérges savak a diasztáre cukrosító képességét csökkentették volna, fokozták a cukrosítást azáltal, hogy a cefrekádba 0.1 gr.

Szőlők rigolozását gőzekével

A gőzeke jelenleg megtekinthető munkaközben Alsó-Gáld, Krakkó, Czerna, Sárd szőlőhegyeiben.

70-80 cm. mélyen, jutányos árban elvállalja s a jövő évi munkára is előjegyzéseket már most elfogad

1297

Timár János
Maros-Szent-Királyt.

vizzel higitott kénsavat öntöttek. Minden szeszüzemi változás a takarmányozásra is bír befolyással, az ily módon cukrosított és elerjelt cefre moslékát az állatok nagyobb étvágygyal fogyasztották el. Igaz ugyan, hogy a körömfájás fellépett, de kellő gondozással az állatok 10 nap után teljesen egaszszegesek lettek, dacára annak, hogy ugyanazon nyersanyag dolgoztatott fel.

Ezt a jelenséget mint tényt hozzuk fel és korántsem akarjuk evvel azt bizonyítani, hogy a kénsav gátolná meg e betegség fellépését, — az erjedés sima és tiszta lefolyását mindenestre elősegíti — tudva azt, hogy a fertőtlenítő anyagok használatáról a vélemények nagyon eltérők. D. L. P.

VEGYES KÖZLEMENYEK.

A vetések állása.

— *Julius 1 ig.* —

(A m. kir. földmívelésügyi miniszterhez beérkezett jelentések alapján.)

A mult hó közepén kiadott jelentésünk óta eltelt idő és a sokat panasztolt időjárás okozta korábban érés immár tisztább betekintéssel szolgál nekünk az ideai termés kilátásairól, melyek az előbbi jelentéseinkben mondottakat igazolják be.

Ma, midőn a beállott aratás s a néhol próbaképpen tett cséplési kísérletek tényeket adnak már kezeinkbe, határozottan megismételhetjük amaz állításunkat, hogy az idén *gyenge középtermés jut ugyan osztályrészsül*, de hogy az oly sok oldalról fenyegetőleg jövődőltség valósággá be nem vált, sőt hogy a régebbi kilátásokkal szemben a mult hetek esői *javulást is hoztak*, bár késve érkezésük folytán nem ugyan a hozam mennyiségét, hanem csak annak minőségét illetően.

A szemes termények közül a zabra s tengerire nézve a gyarapodás reményét továbbra is fentartjuk; buza, rozs és árpa érett vagy érőben van. Kötelességet teljesítünk, ha mult jelentésünk azon figyelmeztetését ismétljük, hogy legyünk előrelátók és takarékosak azzal, amit aratunk és igyekezzünk most, a mikor még ideje van, pótolni a hiányt ott, ahol az még lehetséges; vessünk késői takarmányfélét, nehogy önhibánk tegye még súlyosabbá az amugy sem fényes téli kilátásokat.

A tagadhatatlanul javuló állapot dacára panaszokban most sincs hiány, csak hogy a főpanasz az elmúlt állapotra vonatkozván, jelenleg inkább csak szemrehányás jellegével bír. E szemrehányás most is a szárazságot illeti, mely a fejlődésre oly káros időszakban volt kitartóan állandó, miért is az általános javulás okozta megnyugvásból, az esőt éppen nem, vagy csak keveset, avagy későn kapott vidékekről most is sűrűnek a panaszok.

Visszatekintve a most letelt hetek időjárására és az általa okozott eredményre, bár csekély, de átlagban *országos javulásról* adhatunk számot. A szárazságot — egyes vidékek kivételével — esőzések váltották fel és az állapot — annyit, a mennyit ilyenkor javulhat — javult. A szemképződés s ezzel a szem minősége országos átlagban föltétlen előnybe

jutott, a hozammennyiség is gyarapodott ez által valamelyest, a rozsa pedig — egyes határok, vagy helyesebben mondva egyes táblák kivételével — romboló útjában kisebb kárt okozott, mint félő volt, bár e körülményt határozottabban csakis a cséplések eredményei fogják megállapíthatni.

Konstatálhatjuk végre, hogy a mult hónapok száraz időjárásának következményeképpen az ideai aratás 5—6 nappal előbb vette kezdetét, mint a mult évekb.

Áttekintést nyújt a négy főterményről az alábbi kimutatás:

	<i>Julius 1</i>	<i>Junius 15.</i>
	<i>métermázsza</i>	
Buza . . .	34,616.800	33,016.500
Rozs . . .	11,746.000	11,684.400
Árpa . . .	19,649.800	10,624.300
Zab . . .	9,079.600	8,989.300

— **Felszólítás a sertésenyésztő gazdákhöz.** Miután Nagym. *Tallán Béla* földmívelésügyi miniszter úr a Simay Gyula-féle *sertésvészellenes szerrel* hazarészünkben is óhajt államköltségen két nagyobb tenyésztésben próbakísérletet tételni, felkérjük mindazon nagytenyésztőket, akiknél esetleg a sertésvész a legutóbbi napokban fellépik vagy fellépett, hogy egyletüket erről lehetőleg sürgönyileg értesíteni sziveskedjenek. Az *„Erdélyi Gazdasági Egyesület” Titkári Hivatala.*

— **Gépkiallítás Dicsőszentmártonban.** A *Kisküküllővármegyei Gazdasági Egyesület* f. hó 5-i ülésében végleg elhatározta, hogy a szeptember 14.—15.-re tervezett gépkiallítást, az ugyanakkor tartandó tenyészállatkiallítással kapcsolatban feltétlenül megtartja. Az ülésen *Tokaji László* e. g. e. titkár tett jelentést a gyárosok részéről eddig beküldött bejelentésekről. Az ülés napjáig 16 nagyobb cég jelentette be részvételét. Azóta újabb öt. Ilyenformán a sikerre legszebb kilátás van. A gyűlésen jelen volt gazdák egyhangúlag kifejezték abbeli véleményüket, hogy főképp minél több *szecska-vágót és talajmívelő eszközöket* kellene a kiállításra hozni.

— **A nemzetiségi bankok ellensúlyozása.** A székelyföldi kivándorlási kongresszus tárgyalásairól kiadott vaskos kötetben van egy statisztika a román pénzüzetek birtokszerző törekvéseinek eddig elért eredményeiről. Az erdélyi részekben az *Albina* és más román pénzüzetek árveréseken potom áron vásárolják össze a magyar földet. A kivándorlási kongresszusok javasatai a kormány előtt fekösznek s végrehajtásra várnak. Ezeknek a végrehajtását előzi meg most a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete azzal, hogy az *Albina* oláh bank által az árveréseken potom áron megvásárolt ingatlanokra utóajánlatokat adott be, hogy a magyar földbirtokoknak idegen kézre jutását megakadályozza. Az intézet az árverést szenvedett

magyaroknak a földet olcsó kamat mellett visszaadja. A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetének ez a ténykedése fedi az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek azt az akcióját, mely az idegen kéz térfoglalásának megakadályozását célozza.

— **Kertmunkás-iskola Désen.** A dési fűrésztelep helyén létesíthető intézmények közül fontos és érdekesekeket határozott a sz. dobokai gazdasági egyesület, amennyiben elhatározta, hogy ott létesít egy kertmunkást képező iskolát, amilyen létezik már Tordán, hol egy év alatt a 20—28 év közötti parasztleányeket — évenként 12-öt — gyakorlati úton képezik ki a kertészet, szőlészet és gyümölcsészetben. Az ilyen egy éven át tanuló kertmunkás lakás, ételmezés és mosáson kívül havi 12 korona bért, az év végével pedig bizonyítványt kap. Az ilyen igénytelen, de tanult munkavezetőikben nagy nálunk a hiány.

— **A gözeke szövetkezetek terjedése.** A bars megyei gazdák úttörő vállalkozása gyors követésre talál. Csak nem rég történt a hont megyei gazdák szövetkezetének megalakulása, melyet dr. *Jankovics Béla* kezdeményezett, a mult vasánap pedig *Ottlik Péter* kezdeményezésére a temesvármegyei gazdák 1400 kat. hold hozzájárulás jegyzésével kimondották az *első temesmegyei gözeke-szövetkezet megalakulását.* — Magyarország mezőgazdaságának intenzív fejlesztésére a gözeke-szövetkezetek kiváló eszközül szolgálnak. Az egyoldalú gazdálkodásból áttérés az ipari növények termelésére csak a mély kultúra elfogadásával válik lehetségessé. Bizony itt nálunk is kellene a jó gazdáknak ilyet létesíteni.

— **A jószág veszedelme a Hortobágyon.** A hortobágyi pusztán évek óta nem volt olyan veszedelem, mint az idén. A Hortobágy a szájs és körömfájás miatt hetek óta zár alatt van. Fokozza a bajt, hogy a nagy forróság leperzselte a legelőt, kiszáritotta a Hortobágyot úgy, hogy az oda kihajtott ezer és ezer jószágot az éhpusztulás fenyegeti. Ezt elkerülendő, a napokban *Király Gyula* tanácsnok és *Leidl Emil* állatorvos Budapesten jártak és arra kérték a minisztert, kivételesen engedje meg, hogy a Hortobágyról a jószágot hazahajthassák, mert különben mind ott pusztul el. A miniszter, tekintettel erre a nagy veszedelemre, megengedte, hogy a Hortobágyról hazahajthassák a jószágokat.

— **Nemzeti birtokpolitika.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület *Forster Géza* igazgató előadása alapján több napig tartó beható vita után végleg megállapította azokat a kívánságokat, amelyeket a gazdaközönség az idegenek birtokszerzésével szemben az erőteljesebb nemzeti birtokpolitika érdekében megvalósítandóknak tart. Ezeket a kívánságokat az O. M. G. E. ma felterjesztés útján hozta a kormány tudomására. Az O. M. G. E. legfigyelemreméltóbb kívánsága az, hogy a kormány a birtokpolitikai feladatok szolgálatára egy kellő tőkeerővel bíró országos intézmény létesítését kezdeményezze és elősegítse, a mely mellé egy földbirtokforgalmat ellenőrző és szabályozó bizottság alakíttassék. Ez az országos intézet és a mellette működő bizottság a telepítéseket is eszközölhetné.

„AGRARIA” magyar gépforgalmi részvény-társaság

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság resiczei mezőgazdasági gépgyáranak vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

Eltörhetetlen téglyacéleketfej.

Páncélacél-kormánylemezek.

Magasított azél-ekefej.

Porvédő kerekek.

Acél [] gerendely.

Rövidített leveleim: „Agraria” Budapest, V., Váci-ut 2. Sürgönyeim: „Agraria” Budapest.

Tiszta acélsanyag
s a j á t
hámorainkból.

1238

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmívelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetük.

Ekegyártás terén legelső-rangu magyar gyártmány, felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

„Vedekezés a takarmányhiány ellen,” című füzetben a földmivvelésügyi miniszter felhívja a gazdaközönség figyelmét az idegi gyenge takarmány termés esetleg káros következményeire s ennek megelőzése végett olyan növények közbeszúrta termelését ajánlja, amelyek tarlóban vetve még ősszel vagy később vetve kora tavasszal adnak termést s így a zöldtakarmányozás kinyújtását vagy a zöldtakarmányozás korai megkezdését, valamint a téli takarmány pótlását teszik lehetővé. A füzet nagyobb számban megküldetett mindazon vármegyék gazdasági testületeink a melyekben a takarmányhiány jelen tekenyebb. A füzetet míg a készlet tart ez iránti kérelemre a földmivvelésügyi ministerium kiadóhivatala is mindenkinek díjtalanul megküldi, a ki azért egyszerű levelezőlapon oda fordul.

— **A szénkének árának felismerése.** A földmivvelésügyi miniszter elrendelte, hogy az állami és bizományi szénkének-raktárak a szénkének métermázsánkénti ára fejében az eddigi 30 K. helyett 31 K.-t szedjenek. A kezelési díj azonban jövőre is q. ként 1-20 K. marad. Jelentékenyen lesz állította azonban a miniszter a szénkének-hordókért fizetendő biztosítéki összeget. Az 1 q.-os hordó 15 K., a 2 q.-os 25 K., a 3 q.-os 35 K. és az 5 q.-os hordó 45 K., úgy azonban, hogy ha a felek három hó alatt a hordókat sértetlenül nem szállítják vissza, a régi és az új biztosíték között való különbséget a feleknek meg kell téríteniük.

— **Új szőlő- és gyümölcszállító kosarak.** Egy debreceni gyógyszerész újfajta nádfonatú szőlő- és gyümölcszállító kosarakat talált fel, amelyeket a kereskedelemügyi miniszter útására a Kereskedelmi Múzeum, az O. M. G. E. és a vasutak képviselőiből alakult bizottság a napokban vett kipróbálás alá. A bizottság beható vizsgálat után meggyőződött a kosarak célszerűségéről és megállapította azokat a méreteket, amelyek betartásával a vasúti kocsik rakodó területe a legcélszerűbben kihasználható. Ezeket a kosarakat legközelebb ismertetni fogjuk.

— **Gyapjúárverések.** Az idegi gyapjúárverések első sorozatán a rendes vevők majdnem teljes számban jelentek meg és a normális szükségletnek megfelelő vételkedvvel vettek részt a versenyben. Dacára annak, hogy a tényleges áralap a tavalyi júliusi aukcióval szemben nem változott, számszerűleg mégis csaknem 5%-kal magasabb árak kerültek napvilágra, mert az idegi gyapjúk belső értéke azok szárazsága következtében ezen irányban magasabb. Ezen körülménynek volt köszönhető, hogy 4966 zsákból 3500 elkelt, ami igen tekintélyes forgalomnak mondható.

— **Külföldi és hazai gyümölcsvásárlók.** Neumann Frigyes nagykereskedő, Budapest,

V., k. Hold-u. 10. aszalt szilva vagon számára. — *Winterstein P. és fia* nagykereskedők, Budapest V., Arany-János-u. 34. Aszalt szilva vagon számára.

Singer Zsigmond és társa nagykereskedő. Budapest. V., Széchenyi u. 5. Aszalt szilva. *Strauss Antal*, Budapest, V., Árpád-u. 11. Aszalt szilva.

Magyar Mezőgazdák vásárcsarnok el-látó szövetkezete, Budapest, központi vásárcsarnok. Mindenféle nemű és fajtájú gyümölcsöt vesz.

Uschmann és Schmelz, Hannover, Wiesen-Strasse 32. Kajszin- és őszibarack, szilva és szőlő. Nagyobb mennyiségben.

Hermann Mörsberger, Bréma. Aszalt szilva nagyobb mennyiségben.

Gerhard Grischen, Bréma. Boszniai aszalt szilvát nagy mennyiségben.

Tetzlaff és Wenzel, Stettin-Lastadi. Szilvát keres.

F. A. Werle, Boroszló, Weidenstr. 30. Őszibarack, szilva nagyobb mennyiségben.

A. P. Wikebrand, Stolp (Pomm.) Szilva, őszibarack, cseresznye, körte.

Carl Kastenbein (Vogelhändler) Claus-thal, Hannover. Piros és fekete cseresznye.

C. R. W. Thuleke, Comissions-geschäft, Königsberg in Preussen. Különböző gyümölcs.

P. Krüger, Elbing (West-Preussen Hotel Stadt Berlin.) Gyümölcs ajánlatokat kér.

Teodor Stahn Nacht, Boroszló Scheitinger str. 51. Kajszin, szilva, szőlő.

Bodó Forcht és Thomas, Bréma. Mindenféle gyümölcs.

Jul. Härtel, Bréma, Langerstrasse 135. Aszalt szilva.

— **Kwizda korneuburgi marhapor.** Mint megbízható, jól bevált profilaktikus szert lehet sok éves tapasztalat alapján ajánlani a *Kwizda Ferenc János* kerületi gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által *Korneuburgban* készített *marhatápport*, melynek összetétele oly sikerült, hogy minden gazda és tenyésztő részére valóságos *házikinesnek* tekintethető, amonnyiben az *emésztőszerveket erősíti*, a megemésztett tápláléanyagok fölhalmozódását eloszlatja, különleges hatást gyakorol a *nyirk- és mirigy-rendszerre* és az állatok *természetes ellenálló-képességét növeli*.

— **Mikrosol fertőtlenítő szer gazdasági üzemek részére.** Gazdasági körök kivétel nélkül kedvező ítéletei igazolják, hogy Lutz Ede és Társa pozsonyi festékgyárosok által előállított Mikrosol tej-gazdaságokban, szeszgyárakban, pinchehelyiségekben, lakóházakban, istállóban stb. az oly kellemetlen penész- és gombaképződések, falmállás, fagomba és dohos levegő megszüntetésére rendkívül hatásosnak bizonyult. Mikrosol penészképződések ellen való erős hatásánál fogva, az ezek okozta nedvességet is eltávolítja. — Tehát elég alkalom kínálkozik ezen, a valódi szükségletnek megfelelő gyártmány alkalmazására, annál is inkább, mivel feldolgozása nagyon egyszerű. Egyébként mindenkinek szívesen szolgálnak bővebb felvilágosítással a Mikrosol egyedüli előállítói: Lutz Ede és Társa, festékgyárosok, Pozsony. (1036. II.)

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felolós szerkesztő és kiadó:
TOKAJI LÁSZLÓ.

Segéd-szerkesztő:
ÉBER ERNŐ.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA.

NÉPBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KOLOZSVÁRTT
Deák Ferenc-utca (ezelőtt: Belközép-utca) 37. sz. alatt (Korbuly-ház) olcsó jelzalog és váltókölcsonöket nyujt és **BETÉTRE 5 SZÁZÁLEK KAMATOT AD.**

A Nagyszebeni Földhitelintézet törlesztéses jelzalogkölcsonöket ad

2000 K.-tól kezdő összegekben,

mely kölcsonök készpénzben fizettetnek ki és 4, 4 $\frac{1}{2}$, 4 $\frac{3}{4}$ és 5% kamatláb és 3/4% kezelési díj mellett a tőketörlesztéssel együtt félévi részletekben visszafizetendők a következő feltételek alatt még pedig minden 1000 K. tőke után fizetendő:

A.	1. 10 évi törlesztésre félévenként	K. 65.04 f.
	2. 20 " " "	K. 41.75 f.
	3. 30 " " "	K. 34.79 f.
legkisebb kölcson 2000 korona, kivételesen 1000 koronától fogva is.		
B.	1. 15 évi törlesztésre félévenként	K. 48.52 f.
	2. 25 " " "	K. 36.57 f.
	3. 35 " " "	K. 32.05 f.
legkisebb kölcson 5000 korona.		
C.	1. 30 évi törlesztésre félévenként	K. 32.92 f.
	2. 40 $\frac{1}{2}$ évi " " "	K. 29.69 f.
	3. 50 évi " " "	K. 28.22 f.
legkisebb kölcson 10.000 korona.		
D.	1. 50 évi törlesztésre félévenként	K. 26.11 f.
	legkisebb kölcson 30.000 korona.	

Az ötven évi kölcsonök, csak földbirtokokra adatnak, a többiek nagyobb vidéki városokban házakra is megelőző helyszini szemle után.

Kölcsonfolyamodványok az alulírttothoz benyújthatók, ki minden bővebb felvilágosítást is készségeggel ad:

Erdélyi erdő-faanyag és bányagynökség.
Gombos Benő Kolozsvár, malom-u. 16. sz.

Magyar Jelzalog-Hitelbank

Képviselesége Kolozsvártt

(Jókai-utca 2. sz., gr. Rhédey-ház, I. em.)

Az intézet alaptőkéje 40 millió korona.

4%-os és 4 $\frac{1}{2}$ %-os

Záloglevélkölcsonöket

nyujt és pedig 4%-os kölcsonöt földbirtokra: 50

évi törlesztéssel 4-95 százalék-, nagyobb városokban fekvő házakra 4 $\frac{1}{2}$ % évi törlesztéssel 5-25 százaléknyi évi részletfizetés mellett és magasabb leszámítolási árfolyam mellett 4 $\frac{1}{2}$ %-os záloglevélkölcsonöket földbirtokra 50 évi törlesztéssel 5-35 százalék és nagyobb városokban fekvő házakra 4 $\frac{1}{2}$ % évi törlesztéssel 5-65% évi részletfizetés mellett.

A jelzalogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcson összegére nézve az Erdélyi Gazdasági Egylet bizalmi férfiai adnak véleményyt. (1001.)

A bank képviseleségénél kaphatók 4% és 4 $\frac{1}{2}$ %-os záloglevelek, 3%-os és 4%-os nyeresémmékötvények

Az 1900-évi párisi világlkiállítás „grand-prix”-vel kitüntetve.

Kwizda Restitúiófluidja

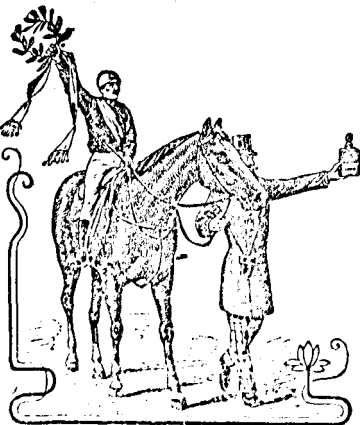
cs. kir. szab. mosóvíz lovak számára.
Ára üvegenként 280 kor.

40 év óta udvari istállókban, a katonaság és polgárság nagyobb istállóiban alkalmaztatik nagy utak előtt az izmok erősítésére és azok után újból való megerősítésére; a lovakat trainingben legkitalunóbb szolgálatokra képesíti. Csak az itt látható védjeggyel igazi. Kapható Ausztria-Magyarország valamennyi gyógytárában és droguerijában. Ábrákkal ellátott árjegyzék ingyen és bérmentve.

Főraktár:

Kwizda Ferencz Jánosnál.

osztrák-magyar cs. és kir. rom. kir. és bulg. fej. udvari szállító. (1291. III.)
kerületi gyógyszerész, Korneuburgban, Bécs mellett.

Őszi trágyázáshoz

Thomassalakliszt

Stern Marke
KALMÁR VILMOS Budapest, VI., Teréz-körút 3.
a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin
magyarországi vezérképviselője.

Óvakodjunk hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre!
Mindenszák ólomzárral és tartalomjelzéssel van ellátva

Kishirdetések felvételnek (minden héten csütörtök délig): a kiadóhivatalnál, Kolozsvárt, Petőfi-utca 7. sz., emelet.

Előre fizetendő

KIS HIRDETÉSEK.

Levélbeli tudakozódásokra (felvilágosítást ad a kiadóhivatal, ha a szükséges válasz-levélbélyeg mellékelteik.)

Ezen rovatban minden 20 cm, vagy ennél kisebb területű — 50 szóig terjedő — hirdetés egyszeri közlése 1 koronába kerül. Egész évi (52-szeri) közlés ára: 48 korona mely évnegyedenként, vagy havonként is fizethető. A hirdetés legkönnyebben megrendelhető utalványlapon, melyre a szöveg is felírható. A jelzett mennyiségen felül minden szó 4 fillér, vagy minden cm. 5 fillér. Tudakozódásoknál csak a kishirdetések számára kell hivatkozni. Támpéldány csak egy küldetik.

Különfélék.

Kiadó birtok

vasuti állomás mentén, kisebb városban kényelmes uri lakkal, szép diszkrét és nagy veteményes és gyümölcsösökkel, gazdasági épületekkel, ló és 25 marhára istálló, valamint 100 hold körül első minőségű rét és szántóföld, közvetlen az udvar mellett. Az egész igen alkalmas tejjgazdaság folytatására. Cim a kiadó hivatalban. 1347

CIMBALOM

részletre is olcsón kapható.

Melyről nagy képes árjegyzéket bérmentve küld

Varga Pál

cimbalomgyártó, Makó, saját házából.

Cimbalmozni a leg-hamarabb megtanulható az öntanulási, saját kiadásomban megjelent, cimbalomiskolából, melynek ára 4 kor. helyben, utánvétellel 70 fillérrel több. A megrendelő saját keze írása szükséges. VARGA PÁL cimbalomgyártó. 1182

Cseplőkészletek.

8 HP államvasúti, . . .
6 HP államvasúti, . . .
4 HP Hoffher és . . .
Schranz-félék gyári-
lag javítva, jótállással és részletfizetésre azonnal szállit . . .
Horvát és Herczeg, Budapest, Lehel-u. 8.

Rozsdairtó

(Antirost) legtartósabb és a rozsdaképződést tökéletesen meggátló fekete festék vasneműek stb. részére.

Tüzpáncél

(Flammentod) tűz és minden időjárás ellen védő festék, legököltebb óvszer faalkatré, szék gyuladása és rothadása ellen 1343. II.

Ajánljuk továbbá

amerikai hengerolaj és szilárd gépszir-különlegességeinket, utóbbi Tovote- és Stauffer-szelencékhez

KIND és HERGLOTZ

vegyszeti gyár főkja

Budapest, V., Visegrádi-utca 4. szám.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Alapítók	Korm. hozzáj. elemi ágazatban	400.000.— K.
Tartalékok	Alapítók	1.270.000.— "
	élet	200.000.— "
	"	255.200.02 "
Összesen:		2.125.200.03 K
1901. évi fölőslég		90.349.— K
1902. " " " "		59.782.86 "
1903. " " " "		109.331.78 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből egy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kapta.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványnyal és felvilágosítással minden irányban készségeggel szolgál.

1013

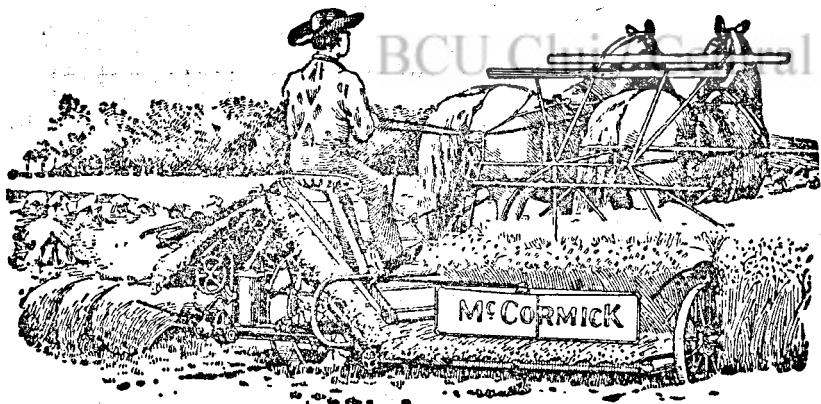
az igazgatóság.

Mc. Cormick Harvesting Machine Company

(Chicagoí aratógépgyár.)

KNECHT J. E., igazgató.

BUDAPEST, V., Váci-út 30

Gyártmányok: Kévekötegép, „DAISY“ marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gereblye és „MANILA“ kévekötefonal gyártmányai. Évi gyártmány 362.000 gép. Katalógusok ingyen és bérmentve.

Vezérképviselő: HIRSCHFELD KÁROLY Kolozsvárt. 1097

Óriási megtakarítás!

78%-kal olcsóbb mint a manillaszineg,
85%-kal olcsóbb, mint a zsupszalmakötél és
97%-kal olcsóbb, mint a gabonaszalmakötél, mit prospectusomban számításokkal bizonyítok. Mintákkal és prospectussal készségeggel szolgálók.

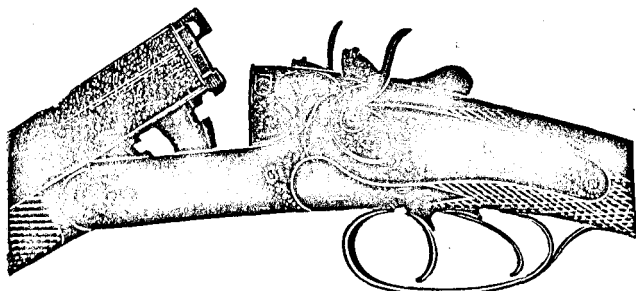
Árak 1000 darabonként koronában.

	Ab Palánka	
	□ fácskával	○ fácskával
1 szám 130 cm. hosszú	14.—	15.—
*1 " 140 " "	13.—	14.—
*1A " 150 " "	12.50	13.50
2 " 140 " "	11.—	12.—
*2 " 130 " "	10.—	11.—
*2 " 110 " "	9.—	10.—
3 " 120 " "	8.—	9.—
3A " 110 " "	7.—	8.—

A * jelöltek csak megrendelésre készülnek.

A kévekötelekől egy-egy 5 kilós próbacsomagot is küldök.

Az 1. és 2. számú kévekötelek mindennemű gabona bekötésére valók. Kukoricaszár bekötéséhez a 2. számú 110 cm. hosszút ajánlom. Repce, maghere, maglen, magrépa és effélék bekötéséhez pedig a 3. és 4-A számú kötékek is teljesen megfelelők. 1346.

Egyedüli FERLACHI gyártmány,

mely a bel- és külföldi gyártmányok közti versenyen a legelső díjat nyerte el.

Aranyérem Páris 1900. — 46 remekelés.

Ogris Márcus 1323

fegyvergyár és (präcios) puskaműves

FERLACH (KARINTHIA) szállit elsőrangú bármily rendszerű vadász- és czélövő-fegyvereket legjobb és legpontosabb kivitelben. Különlegesség nagyon könnyű DRILLING-fegyverekben. Súlyuk 2-8— kilogramm.

Ujdonság: Browning-féle automatikus serét ismétlő fegyver 225 korona gyári árban.

Magyar árjegyzék kívánatra bérmentve.

Levelezés magyar!

Levelezés magyar

Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök

az országszerte elsőhelyen elismert kiténő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rosták“ és terménytisztító gépek. Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ez időszerint 15-féle különböző szerkezetben a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtó erőre alkalmazva. — Ez évi ujdonságainkról szilveszterjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk.

Kalmár Zs. és Társa különleges terménytisztító gépgyára

Telefon 69 szám. — Sürgőnyezim: Kalmár-rostagyár.

Hódmező-Vásárhelyen.

AZ
ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
VÉDNÖKSÉGE ALATT ÁLLÓ
ERDÉLYI KERESKEDELMI TÁRSASÁG

KOLOZSVÁR, Szentegyház-utcza 2.

Sürgőnycím: Kereskedelmi Társaság. — Telefonszám 311.

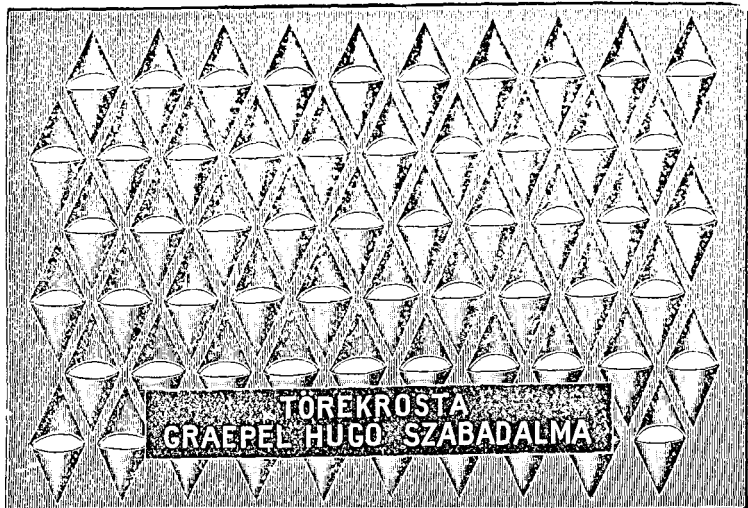
Legolcsóbb és legmegbízhatóbb beszerzési forrás mindennemű mezőgazdasági gépek, talajművelő eszközök és szükségleti cikkekre, u. m. műtrágya, vetőmagvak, gépolaj s zsiradékok, kocsikenőcs, hajtószijjak, juta és lenzsákok, vízmentes ponyvák, stb. Ajánlunk t. cz. gazdaközönségünknek az Erdélyi Gazdasági Egylet felügyelete alatt arankamentesített és a Kolozsvári M. K. Állami Vetőmagvizsgáló Állomás által olomzárolt legjobb

Háromszéki lóhere- és magyar luczerna magvakát,

valamint mindennemű fűmagvakat és eredeti oberndorfi répamagvakat, továbbá Erdélyben eredeti rigai mag után először termelt kitűnő lenmagot, bal-tacziint, székely tengerit, hanna árpát, dúppani zabot és egy nagyon bőven termő svéd zabkülönlegességet a legjutányosabb árak mellett. — Felkérjük az erdélyrészi állattenyésztő birtokos gazdákat, hogy eladó haszonállataik (igás ökör, tinó, borju, sertés. stb.) minőségét és mennyiségét hozzánk sürgősen bejelenteni sziveskedjenek, mivel a Királyhágón tuli uradalmak részéről a vételre rendkívül sok megbízás érkezett.

Kívánatra minták s árjegyzékek ingyen s bérmentve!

1010

GRAEPEL HUGÓ-féle szabadalmazott törekrosta.
GRAEPEL HUGÓ-féle szab. gabona és lóhere cséplőgépek 2 dobbal. Malomberendezések, Olajmalmok, Konkolyválasztógépek és rostalemezek kaphatók: 1066

Graepel Hugó gép- és rostalemezgyár,
malomépítészet BUDAPEST, V., Váci-út 40—46.

Örök áron eladó, esetleg 6—9 évre
haszonbérbe adó

•• BIRTOK ••

Háromszék megyében, F.-Csernátoni határban, 65 k. hold tehermentes prima szántó föld, 9 hold szénarét, 47 hold első osztályu csereerdő, két lakó belső telek, gazdasági épületekkel és finom gyümölcsfákkal, a kertek fásítva. — Felvilágosításokat ad a tulajdonos: 1350.

Özv. Kovács Károlyné

Kolozsvárt, Trefort-utcza 19. szám.

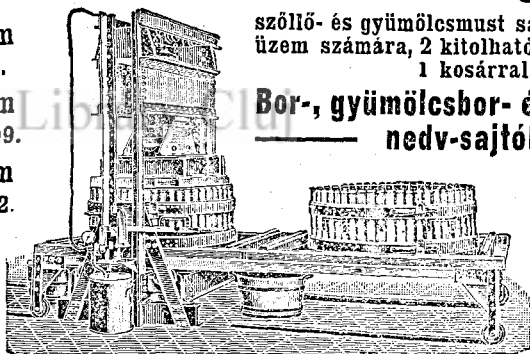
Hydraulikus sajtók

Arany érem
Szeged 1899.

Arany érem
Budapest 1899.

Arany érem
Pozsony 1902.

hydraulikus
sajtóért.
1299

szőlő- és gyümölcsmust sajtólásra a nagy üzem számára, 2 kitolható kosárral vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat

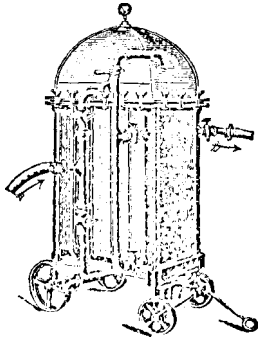
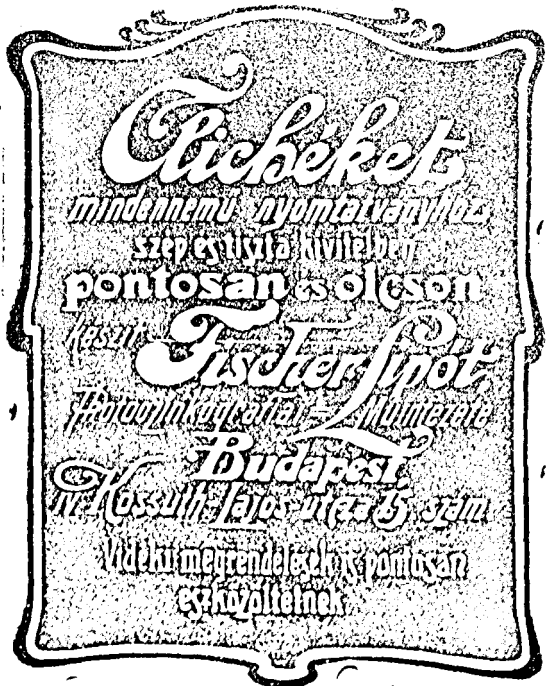
kézihajtásra
Hercules-nyomerő-szerkezettel, fa- vagy vastá nyérral.

Gyümölcs- és szőlő-örlöket, bogyzógépeket

Gyümölcs-aszaló-készülékeket gyártanak és szállítanak jótállás mellett, mint különleges-séget a legújabb szerkezetben **MAYFARTH PH. és TA., BÉCS, II/1.**

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

— Köpes árjegyzékek ingyen és bérmentve. — Megrendelések idejekorán kéretnek. —

Seitz-féle
asbesth-szűrő

mindentéle nagyságban

Seitz-féle
motor-szivattyuk,

Seitz-féle

kézi-szivattyu,

szállít próbára:

SEITZ THEO,

BÉCS I., Wollzeile 16.

plinczegazdasági gépgyára.

Telefon szám: 2797. 1281

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

KONKOLYI ISTVÁN 1327
mérnök

fajtyúk-tenyészdéje
Krompach-vasgyár. (Szepes megye.)

Angol, telivér, elsőrendű fajtyúk-törzscimnek költőtojásai: kendermagos plimut, fekete langszán, sárga orpington 80 f., májusban 60 fillér, fogoly-színű olasz 40 fillér, illetve 30 fill. darabonként. — Rázásmentes, patens esomagolás 1 kor., postadíj 1 kor. Törött és terméketlen tojások ingyen kiesérletnek. Csirkék hat hetes korban márciusi kelésű 4. áprilisi 3-50, májusi 3 kor. darabonként. — Árjegyzék, csapda-fészek, szétszedhető ol. olasz mesterséges csirke-nevelő, aprócsirke szállító-doboz, sodronyhálóról stb. ingyen. — Kérdező-küldésekre válaszbélyeg kértetik.

